

gospodarsko eksploatirajo Hrvatsko in Bosno. Skratka, zdi se, kakor da ima interes na tem, gospodarsko in politično čim bolj škodovati enemu delu svojih državljajov, tistemu namreč, ki se že stoletja bori za dosego zapadne evropske kulture, ki mu jo ogrski in avstrijski paše odrekajo. Avstrija nima tiskovne svobode, Hrvatska in Ogrska nimata volilne svobode, dočim je dalmatinska volilna svoboda mnogokrat le na papirju. Hrvatska ne pozna neodvisnosti sodnikov! Skratka, sedanja avstro-ogrsko-jugoslovanska politika je poznala samo eno maksimo: Jugoslovane zatreti. Izgovarjala se je, češ če jim damo svobodo, bo to naša druga Lombardija. Od najvišjega do najnižjega svojega člana je namreč naša vlada tako bornirana ali pa tako zlobna, da misli, da si bo s pritiskom svoje narode ohranila, če jim da pa avtonomijo, da jih bo dognala. Lombardija je jako dragocena primera, izgubljena je bila namreč z enakimi avstrijskimi mahinacijami. Avstrija nas hoče napraviti za dobre Avstrijce s tem, da nam jemlje slovanstvo, mesto da bi nas pustila biti dobre Slovane in nas s tem napravila za dobre Avstrijce. Toda od 1866 sem ni Avstrija ničesar pozabila in se ničesar naučila. Ni čuda, da se je v naših deželah porodila ideja trializma, ali obstoja v tem, da bi se po odpravi dualizma razdelila Avstrija v 3 državno-pravne formacije: prva z Ogrsko, Sibirijem, Galicijo in Bukovino, druga avstrijska s Šlezijo, Češko, Moravsko in nemškimi alpskimi deželami, tretja s slovenskim delom Štajerske in Koroške, Kranjsko, Goriško, Istro, Dalmacijo, Hrvatsko, Slavonijo, Bosno in Hercegovino. Ta ideja ni nič drugega, nego fantastični protest proti doseganemu nedemokratskemu režimu in izraz latentne volje postati član moderne države, ne pa Ogrske-Avstrije ali pa Turčije. Bog ve iz kakih vzrokov so se nekateri visoko stoječi krogi »baje« kazali trialistični ideji naklonjene, toda v kljub temu ne verujemo v njeno uresničenje in si tega uresničenja niti ne želimo, kajti nam avstrijskim Jugoslovanom po celi zgodovini našega razvoja in kot dobrim Avstrijcem ne gre za to, da Avstrijo uničimo ali se je rešimo, marveč za to, da jo izboljšamo in da zasiguramo jugoslovanski Balkan avstrijskim Slovanom. Ne gre nam le za zapadno kulturo, gre nam tudi za to, da postanejo Jugoslovani močni v svojem prirodnem okvirju, t. j. toliko kot državljani Avstrije, kolikor kot državljani balkanske federacije.

(Dalje prih.)

Pred nadaljevanjem vojne na Balkanu.

Balkanski delegatje prekinili mirovna pogajanja. — Bulgarija odpove premirje. — Porta izroči odgovor velevlastim danes.

V Carigradu.

Iz Carigrada: Vsa poslaništva so zastražena po tajnih policijskih agentih. V poslaništva, francosko in angleško, se je zateklo 40 odličnih turških funkcionarjev, med temi sin Kamil paše.

V Carigradu se je pojavil Goltz-paša; prišel je v Carigrad preko Rumunske in se udeležuje vojnih posvetovanj ter sodeluje pri načrtu, kako utrditi in braniti Dardanele.

Razpoloženje v novi vladi ni ravno najboljše. Mahmudu Šefket-paši je upal pogum, ker ni hotel nihče prevzeti zunanjega ministerstva, tako da je bil prisiljen na to važno mesto neč. osobni Said Halim paša.

Na Carigrad vplivajo brzozavke iz Male Azije, ki zahtevajo, da Turčija ne sme odstopiti Odrina Bulgarom. Če ga odstopi, izbrulne revolucija v Mali Aziji.

Mladoturški komité ima vso moč v rokah in poslušaj glasove, ki govore za vojno. Aretiranih je polno oseb, častnikov, uranikov in drugih, ki se zdijo novi vladi kolikor toliko sumljivi.

Vesti o mobilizacijah in okupacijah.

Nemška vlada je baje pridobila ruski, da bi smatrala vsako akcijo v Črnem morju ali pa v Armeniji za casus belli. —

V Londonu pa je prišlo pri zadnji seji med ruskim poslanikom grofom Benckendorffom in med poslaniki trozveze do hudega spora. — H glasovom o ruski mobilizaciji še prihajajo oni o francoski, ki je baje že tako uspela, da bo Francija v štirinajstih dneh na vse pripravljena.

«Daily Mail» ima iz Odese, da smatrajo okupacijo turške Armenije po Rusiji za neizogibno. Rusija ima na meji mobiliziranih krog 70.000 vojakov. Armenci baje prosijo s posredstvom ruskih konzulov pri ruski vladi pomoči.

Razven tega se zagotavlja, da je vlada vpozvala rezervna letnika 1910 in 1911 deloma, letnik 1912 pa ves.

Zadnji opomin zaveznikov.

London, 29. Reuter je izvedel, da preda srbski londonski poslanik Grujić danes ob 3 popoldne turškemu pooblaščenju Rešidu paši noto zaveznikov, ki naznanja konec pogajanj za mir. Srbska mislija odpočuje najpoznejše v nedeljo, mogoče pa tudi že v soboto v Belgrad.

Balkanski delegati so izročili sirju Greyu prepis svoje note, ter mu izrazili pristrčno hvalo za gostoljubnost in mu zagurali svoje visoko spoštovanje za naklonjenost.

Nota zaveznikov slove:

«Ker so pooblaščenji zaveznih držav od prenehanja poslovanja mirovne konference cele tri tedne zaman čakali na odgovor otomanskih pooblaščenjev na svojo zadnjo izjavo in ker nastali dogodki skoro izključujejo nado, da bi se moglo skleniti mir, so — žal — primorani izjaviti, da so dne 26. decembra minolega leta v Londonu započeta pogajanja prenehala v Londonu dne 28. januarja 1913.»

Podpisali so listino vsi delegati balkanskih držav.

Povelje bulgarski armadi.

Sofija 29. General Savov je povel celokupni bulgarski armadi: »Potek mirovnih pogajanj kaže, da sovražnik nikakor noče odstopiti niti betve one zemlje, ki si jo je pridobilo naše zmagovalno orožje. Sedaj nam hoče z eno samo potezo s persom uničiti vse vspehe.

Lozengradski, bunarhijarski, lileburgaški in čataldzanski junaki, ne bodete li maščevali takega sramočenja bulgarske armade? Pripravite se za nove zmage in pokažite s svojo neodoljivostjo in neustavljivostjo sovražniku in celemu svetu, da naši bulgarski domovini gre več nego samo spoštovanje!»

Odpoved premirja.

Sofija 29. Ministerski svet je sklenil, sporočiti v glavno bulgarsko taborišče, naj se jutri ob sedmih zvečer odpove Turkom premirje. Ker velja za odpoved 4-dneven rok, prično sovražnosti v ponedeljek ob 7 zvečer.

Med Rumunijo in Bulgarijo.

London 29. Danes se je vršila med romunskim poslanikom Mišu in dr. Danevom konferenca, ki pa ni obrodila sadu. Zastopnika sta le protokolirala predloge in protipredloge svojih držav, da se bodo eventualno vršila direktna pogajanja. »Reuter« je izvedel iz bulgarskih krogov, da so v Sofiji že zelo nevoljni, da Rumunija sedaj zahteva rektifikacijo meje z mejno črto Tutakan — Balčik, ko je Jonescu vendar prej z dr. Danevom govoril o manjših zahtevah Rumunije. Bulgarski krogi označujejo rumunsko postopanje za nečuvno in trde, da ne more nobena bulgarska vlada in nobeno sobranje kaj takega odobriti.

Dunaj, 29. Do sedaj še ni odločitve med Rumunijo in Bulgarijo. Čuje se pač, da bi znala Rumunija umakniti zahtevo po Silistri, Kavarno ob Črnem morju in Iribe in utrdbe krog Silistre bi pa morala dobiti.

Odgovor Turčije.

Odgovor Turčije na noto velevlasti bo brez dvoma tak, da ne zadovolji Balkanske zveze in bo v nasprotju z nasveti velešil, da naj se uda Turčija gledé Odrina. Torej ne kaže drugo nego nadaljevanje vojne na Balkanu!

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Poslanska zbornica se je sešla zopet v torek. Prva seja je bila posvečena spominu nadvojvode Rainerja.

Slovinci, trgovci, obrtniki, = vsi na shod = ki bo v nedeljo, dne 2. februarja ob 10. uri dopoldne v dvorani „pri jelenu“ v Gorici.

Dnevni red: Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Popoldne bo shod v Ajdovščini.

:: :: Lokal in ura se naznanita v soboto. :: ::

V seji opoldne je pričela zbornica razpravljati načrt zakona o epidemijah. — Rusini so napravili sejo burno ter napadali min. predsednika.

Strastno je napadal krščansko-socialni Nemeč Jerzabek slovanske balkanske države radi »zločinov, ki so jih zagrešile nad ubogimi Arnavti. Avstrija bi pač morala intervenirati v imenu civilizacije in pa ker je pokroviteljica albanskega katolicizma«. — Jerzabek je oni možak, ki je slaboznan radi natolcevanja o pokojnem socialistu Silbererju, radi česar ga splošno v parlamentu imenujejo »skrunitelja mrtvih«. — Posl. Degasperi je zopet urgiral italijansko fakulteto in je zagrozil z ostro taktiko Italijanov, če se jim ne ustreže.

Včeraj se je bavila z zakonom o epidemijah. Debata je uspela do generalnih govorov. V debati je minister za notranje stvari, Heinold, živahno govoril za predlogo in se je v imenu vlade izjavil proti zavlačevanju.

Ko je prišel ministerski predsednik Stürgkh v zbornico, so ga napadli nekateri Rusini s klici: »Ven! Poberi se!« Ministerski predsednik, ki požiraš besedo itd. Poslanec Lavruk je celo piskal na sireno. Vendar pa so se Rusini kmalu pomirili.

Interpelacija radi Lloydja. — Poslanec Mandić je stavil včeraj v poslanski zbornici interpelacijo, ki ostro kritizira slabo upravo »Lloydja« v Trstu.

Justični odsek je načeloma sklenil, da se uvede takozvani justični izpit mesto dosedanega izpita za advokaturu. Vlada je že principijelno privolila. Izpit se bo vršil v klavzuri ustno in pismeno pred posebno advokatsko, sodniško ali notarsko komisijo. Pripuščeni bodo kandidati s triletno prakso.

Inozemstvo.

Razlaščevanje poljskih posestev v nemškem državnem zboru. — Včeraj je bila na dnevnem redu interpelacija o razlaščevanju poljskih posestev. Državni tajnik Litzko je rekel, da ne odgovori, ker interpelacija spada v kompetenco pruskega dež. zbora. Predlog za razgovor o interpelaciji pa je sprejet. Predlog Poljakov za ukor drž. tajniku podpirajo centrum in socialisti.

V Cirenaiki se pripravlja podrobna vojna. Aziz bej, poveljnik turških čet v Cirenaiki, je izdal na prebivalstvo proglas, ki poziva na novo vojno proti Italiji. Aziz je prijatelj Enverbeja.

Konkordat med Srbijo in Vatikanom. Med naučnim ministerstvom srbskim in Vatikanom se vršijo dogovori gledé konkordata za Srbijo. V to svrhu pojde v Rim poseben srbski delegat.

Domače vesti.

Občni zbor »Starejšinske zveze bivših rednih članov akad. tehn. društva »Triglava« se bo vršil 1. februarja 1913. ob 4. uri pop. v gostilniških prostorih »Narodnega doma« v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Volitve. 4. Slučajnosti. Ob 1/24 odborova seja istotam.

Poroka. — Ta teden se je poročil g. Josip Žagar, trgovec in posestnik na Srpenci, z gospico Breginjčevo s Trnovega. Vse najbolje!

Umri je v Gorici znani učitelj glasbe Anton Höning.

Umri je v tukajšnji bolnišnici deželni uradnik Štefan Marega.

Smučki tečaj v Bohinjski Bistrici, ki se je pod vodstvom g. poročnika Ringl-na

otvoril pretečeno nedeljo se nadaljuje v nedeljo dne 2. februarja t. l. Cenj. športna društva in prijatelji-športniki se na to opozarjajo.

Zenski licej »Notre Dame« v Gorici. Temu zavodu je naučno ministerstvo razširilo pravico javnosti tudi na šestih razredih in s tem mu je dana tudi pravica državne-ga zrelostnega izpita s tekočim letom.

Za nastanjenje orožništva v naši deželi. — Proti koncu leta 1912. je deželni odbor nakazal deželnemu orožniškemu poveljstvu v Trstu svoto 47696 K 81 v za nastanjenje orožništva tekom leta 1913. v deželi Goriško-Gradiščanski.

Kanalizacija v Ločniku. — Svoj čas smo že poročali, da je starešinstvo v Ločniku sklenilo izvesti občini potrebno kanalizacijo. To je bilo lani. Županstvo je naznanilo svoj sklep deželnemu odboru, ki je odpravil, da bi mogel deželni tehnični urad izvršiti načrte za kanalizacijo šele tekom letošnjega leta; zajedno se je nasvetovalo županstvu, naj se obrne do meioracijskega urada v Trstu. Županstvo se trudi, da pride do kanalizacije v občini čim prej, če le dobi potrebno pripomoč od strani v to poklicanih faktorjev.... In tako se ima zgoditi, da bo imel bližnji Ločni kanalizacijo — v Gorici pa še lahko čakamo na njo kdo ve koliko časa!

Bolniki iz naše dežele v zunanjih bolnišnicah stanejo deželo obilo denarja; posebno v Trstu je treba šteti velike svote. Tako na primer je moral deželni odbor mestni blagajni v Trstu nakazati za mesec marec lanskega leta svoto 14.488 K 65 bolniških stroškov, povzročenih po bolnikih iz naše dežele. Veliko breme za občine je tu pristojnost v dotično občino od strani takih ljudi, ki so se že zdavnaj izselili.

Obsojen šofer. — Šofer F. Mettel iz Tarcenta doma je bil obsojen pred okrajno sodnijo na 5 dni zopora vsled neprevidne vožnje. Proti razsodbi se je pritožil na okrožno sodnijo, ki je pa potrdila prvo razsodbo.

Maškare, ki se podijo zvečer po gorjskih ulicah v sedanjem predpuštnem času, so v veliko nadlego vsem, ki morajo ob istih urah na ulico, ker ne pustijo skoro nikogar na miru. Gorje pa ženski, ako jo dobijo maškare v kaki stranski ulici. Neko služkinjo, ki je šla po kruh, so ob uhodu v ulico Vetturini neznane maškare pritisnile ob zid in jo tiščale tam; kdo ve, kaj bi se bilo še zgodilo, da ni slučajno prišel redar ter pregnal nespodobne maškare.... Kdor že misli, da se mora omaškarati in iti na cesto zvečer, naj se vede vsaj dostojno. Če pa dobi policija koga v roke, ki nadleguje ljudi ali celo koga poškozduje, naj ga le pošteno kaznuje.

Obsežen koledar je izdal »Slovenski Ilustrovani Tednik« za svoje naročnike, ki ga dobe zastoj in poštne prosto. Koledar vsebuje poleg običajne koledarske vsebine razne tabele, par pesmi in povesti, tudi zelo mnogo slik in popolen odvetniški tarif, ki bo marsikom dobrodošel. — Novi naročniki »Slov. Ilustr. Tednika« še tudi lahko dobe ta koledar. Priporočamo!

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela za stanjol in svinčene zamaške K 23'84. Lepa vsota to. Prosimo, da se nabira to blago po celi domovini. Saj je vendar škoda, proč metati to, za kar se dobi denar, s katerim družba prekristno razpolaga za blagobit našega naroda.

Publikacije Socialne Matice za leto 1913. — Odbor Socialne Matice je sklenil, da izda za leto 1913 med drugimi sledeče spise:

Zmavc: Ozdravljenje socialnega življenja s pomočjo prirodoslovja.
Slanc: Zadruga v zgodovini cloveštva.

Ilešič: Jugoslovanska ideja.
Seidl: Geološki izprehodi po goriški okolici.

Nadalje se pripravlja obširen spis o sodobnem Trstu.

Odbor Socialne Matice prosi gg. poverjenike, da dovrše zbiranje članov in vpošljejo tozadevna poročila odboru.

Iz Simon Gregorčičeve javne ljudske knjižnice v Ljubljani, Wolfova ulica 10. I. se je v letu 1912. izposodilo 19.329 knjig 8322 obiskovalcem. Knjižnica je od svoje ustanovitve v l. 1907. do sedaj izposodila 97.480 knjig. Knjig pa šteje 5150. Tekom leta 1912 je knjižnici priraslo 1331 knjig; in sicer potom nakupa 786 in podarjenih je bilo 545 knjig. Darovatelji so večinoma iz stanov, ki niso ravno preveč financijelno podprti, a vedo ceniti pomen knjižnice, do čim jih ni iz petičnih krogov.

Hrvati o „Vedi“.

Prelistujoč lanski letnik Savremenika sem v 8. številki slučajno našel dolg članek Andrije Milčinič o Vedi. Značilno za zanimanje, ki ga kaže slovensko občinstvo napram takim pojavom, kakor je Veda, je na vsak način to, da se je ta laškava ocena Vede v naših listih naravnost zamočala. Radi tega se mi je zdelo umestno, da iztaknem nekatere misli, ki jih je napisal o Vedi Milčinič v najimennitnejši hrvatski reviji Savremeniku.

Najprej se pritožuje Milčinič, da je na Hrvatskem tako malo strokovnih pisateljev in v obče tako malo ljudi, ki bi se pri svoji nadaljni izobrazbi mogli posluževati del, pisanih edinole v hrvatskem jeziku, da je takoj na prvi pogled jasno, da tak strogo strokovni časopis ne more nikomur prinašati koristi izvzemši morda onemu, ki list tiska. Veda je že zato zanimiv pojav, ker ni glasilo kakega društva, ne zastopa samo ene stroke in ne goji samo ene znanosti. Veda je po svojem programu in po svojih spisih, ki jih je prinesla v prvem letu, gotovo nadomestilo za dva ali tri naših strokovnih listov. Vsebinska Veda je v glavnem dvojna: razprave in večji članki, in na drugem mestu referati in pregledi. V prvem letniku je bilo v vsem 17 razprav od 17 avtorjev in okoli 70 pregledov in beležk od 20 avtorjev.

Veda ni obična revija za znanost in kulturo, ki bi obsegala in raznašala različne nazore, nastojanja in preglede, marveč se ravna po svojem strogo odrejenem programu: osredotočevati vse stroke znanosti v službi socialnega in kulturnega razvoja; s posebnim ozirom na družabne, državno-pravne in gospodarske razmere Jugoslovanov. Dostaviti je treba, da se nekateri referati in recenzije odlikujejo po svoji odločnosti in brezobzirnosti. Največjo pažnjo je Veda posvečala znanstveni kritiki na polju prirodoslovne znanosti, narodnega gospodarstva in v obče socialnih vprašanj. Treba je priznati, da je Veda v slovanskem kulturnem življenju mnogo dosegla. Najpomembnejše je, da se more držati revija, ki ne vsebuje niti vrste beletristike. To je podjetje lepega števila mož, uglednih slovenskih znanstvenikov in književnikov, ki jim stojita na čelu Ivan Prijatelj in Bogumil Vošnjak. Cena lista je tako nizka, da bi se pač Vedo moglo razširiti in da bi se nje položaj mogel večvrtiti med vsemi sloji.

To, kar pa sedaj pravi g. Milčinič o Vedi, je nekaj, kar bi bilo zelo važno za pripravljane kulturne edinstva med Jugoslovani. »Zdi se mi, da so ustanovniki Vede od samega početka mislili na to, da naj iz slovenske Vede postane jugoslovanska Veda.« Tudi Savremenik želi, da bi se Veda pretvorila v čisto revijo ne samo za Slovence, ampak za cel slovanski jug. To bi bilo v času, ko je jugoslovansko vprašanje eden glavnih problemov, velik, važen korak. Slovenci bi mogli biti v tem slučaju ponosni, da so oni Hrvatom in Srbom kazali pot.

I. M.

Iz kanalskega okraja.

Podružnica Zveze Jugoslovanskih železničarjev v Kanalu priredi na pustni torek dne 4. februarja 1913. družabni večer s plesnim venčkom v dvorani hotela pri »Zlatem levu« v Kanalu. Začetek ob 7 1/2 zvečer. K. pjesu svira godba na pihala. Vstopnina za gospode 1'20 K. Dame proste. Morebitni čisti dohodek boje za podporni sklad podružnice, katere podpira svoje člane v bolezni in nesreči. Glede na dobrodelni namen pričakuje obilne udeležbe se strani članov kakor tudi drugega občinstva odbor.

Od nekad. — V neki »Gorici« je bilo omenjeno predčasno, da se klatita okoli sv. Jakopa na Kanalskem dva volkova. Vest je bila malo verjetna, a izkazalo se je, da je vendar resnična. Volkova so menda zasledili. Očividci trdijo, da sta vsa od »žlindre«. Opazili so jih ljudje z dobrimi daljnogledi! Kako sta se ozlindrala, se svoječasno objavi, ko si jih ogleda c. kr. sodnija.

Iz Anhovske občine. — Vprašamo g. Kr. Velišček, če pozna tistega župana, ki je izdal nekemu uradno spričevalo in le-to odposlal c. kr. sodniji, v katerem trdi, da je bil dotičnik radi tatvine 14 dni v zaporu, kar pa ni res! Dognalo se bode, je-li še kaj pravice na svetu in ali je kakemu županu res že vse dovoljeno!

Iz tržiškega okraja.

Bralno in pevska družba »Ladija« v Devinu priredi svojo pustno veselico s plesnim venčkom v nedeljo dne 2. svečana v krasno odičeni dvorani gosp. Mir. Plesa v Devinu. Na vspejdu so razne godbene točke, katere izvaja vrla sokolska godba iz Mavhinj in uprizoritev vesele »Izbiralka« v treh dejanjih ter komičen prizor »Kmet in fotograf«. Po veselic, ki prične ob 3 uri pop., se vrši plesni venček in prosta zabava, ki traja do 1 ure popolnoči. Vabimo torej slavno občinstvo, posebno iz bližnjih vasi, da poseti v čim častnejšem številu to veselico.

Iz goriške okolice.

Iz Opatjegasela. — (Surovost nemških vojakov.) V nedeljo večer se je vršil pri nas v gostilni g. Marušiča društven ples. Nekaj vojakov, ki so nastanjeni v Lokvici, je hotelo, da se jim dovoli vstop v dvorano. Povedalo se jim je, da je ples le za vabljenega toda pomagalo ni nič. Vztrajali so pri svoji zahtevi in začeli razgrajati. Udeleženci so takoj spoznali položaj in ukrenili potrebno, da se je poslalo po patroljo. Med tem časom je neki korporal vdrl v dvorano z bajonetom v roki in začel napadati zbrane goste. Situacija je postala resna in tudi ostali vojaki so izdri bajonete in hoteli vdreti v dvorano. Nekaj korajžnih mož z občinskim redarjem so se odločili, da razorožijo razgrajaje, ker se je bilo bati, da bi se ne pripetila kaka nesreča. V tem času je došla patrolja in odpeljala razgrajaje. Pripominjamo, da najhujši razgrajaj je bil neki štajerski korporal, ki je seveda po duhu in dejanjih pravi potomec kulturnih Nemcev.

Nekaj imamo tudi za našega novega g. župana. Pa o tem ob drugi priliki — ako se ne poboljša!

Iz komenskega okraja.

Dovozna cesta na postajališče Bivij. — Županstvo v Nabrežini se je bilo obrnilo na deželni odbor s prošnjo, da se zgradi dovozna cesta na postajališče Bivij v širokosti 6 m. Ravnateljstvo južne železnice pa je naznanilo deželnemu odboru, da zadostuje za imenovano cesto širina 4 m, ker ima služiti skoro izključno pešcem.

Iz kobariškega okraja.

Iz Breginja. — Naše bralno društvo »Stol« je začelo dobro napredovati, kar je zasluga v prvi vrsti naše g.čne učiteljice in g. nadučitelja iz Sedla. Dne 2. t. m. nam priredi lepo veselico s petjem, igro in prosto zabavo, pri kateri bodo sodelovali vrli žagarski godci. Prepričani smo, da nas posetijo o tej priliki tudi bolj oddaljeni prijatelji.

»Kakor kdo more!« — Sokolova maškerada zadnji dan pusta v Trgovskem domu v prid stavbenemu skladu lastnega Sokolskega doma. Vsi ki so dobre volje — ne samo na pustni torek — temveč tudi drugače, naj blagohotno položijo svoj dar, da čimprej vznikne iz tal, ne razkošno, pač pa dovolj prostorno gnezdo za našega Sokola. Posebnih vabil se ne razpošilja. S tem, da so pobalini hitro raztrgali naše plakate, niso izruvali še Goričanom zavednosti. O tem smo prepričani! Z ozirom na namen te prireditve prosimo vse one, ki so dobili vstopnice v razprodajo, da jih čimprej razpečajo med znanci in nam eventualno ostale vstopnice takoj vrnejo obenem z izkupilom. Prosimo!

Vstopnice stanejo 2 kroni brez drugih doklad za čepice ali slično; sedeži na galeriji so rezervirani za one, ki plačajo raznih vstopnine še 1 krono.

Iz prijaznosti je prevzela trgovina A. Ciabršček v Trgovskem domu razprodajo vstopnic in sedežev na galeriji.

Maske se pokažejo nadzorniku v Prosvetni sobi (od vhoda na levo!) dočim ostanejo potem lahko zakrinkane do jutra. Tajnost zajamčena!

Zaupamo dobremu okusu obiskovalcev in dobrim idejam mask, ker bi nam bilo žal, ako bi morali zavrniti kako radi nedostojnega kostuma. Kakor kdo more — na vsak način pa dostojno.

Veselični odsek.

»Sokol« v Ajdovščini priredi v nedeljo, dne 2. febr. t. l. Dramatični večer. Na vspejdu sti veseloigra Pot do srca in burka Damoklejev meč. Sledi plesni venček. Začetek ob 7 1/2 uri zvečer. Na zdar!

Gospodarske vesti.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico. V torek in sredo so se vršile volitve v trgovsko in obrtno zbornico. V torek sta vpoljli dve kategoriji trgovine, vsaka po dva člana. Včeraj so volile tri kategorije obrti, prva tri, druga dva, tretja tri člane v trgovsko in obrtno zbornico.

Volili so se seveda sami Italijani, ker se Slovenci volitev v trgovsko in obrtno zbornico po soglasnem sklepu Narodnega odbora niso udeležili, kakor je razvidno že iz protesta, zadnjič priobčenega. Prvi dan so bili izvoljeni: Jos. Venuti, Ant. Orzan, Jurij Bombig in Ernest Steker.

Včeraj so bil izvoljeni: Jos. Mulič in Dr. K. Seitz, A. Perko iz Ločnika in Jos. Paternolli; K. Illicher, L. Zuttioni in J. Malacrea iz Červinjana.

Podeljevanje nagrad za murbne nasade po vzorcu vinogradov in za poskusne nasade po vzorcu travnikov. — Deželni odbor stremi za tem, da bi se murbna ščitasta uš, ki grozi uničiti murbna drevesa in čimprej popolnoma zatira. To bi še doseglo najprej s tem, da bi si naši kinetovalci vzgojili murbne nasade na racijonalen in cen način. Z namenom, da bi se ta način zatiranja murbne ščitaste uši intenzivno izvrševal, razpisuje deželni odbor nagrade za murbne nasade po vzorcu vinogradov in za poskusne murbne nasade po vzorcu travnikov. V to svrhu je določil od zneska, ki ga je bilo dovolilo c. kr. poljedelsko ministerstvo leta 1912., v pokončevanje murbne ščitaste uši, svoto 1000 K. Za podelitev nagrad smejo prositi vsi oni mali posestniki, ki dokažejo da so odločili za gojenje murbnih nasadov primeren kos svojega zemljišča v najmanjšem obsegu 1800 štirijaških metrov in da so zasadili tekom letošnje pomladi primerno število cepljenih murbnih sadik na v to odmenjenem zemljišču, bodisi drevesca visoke vrste po vzorcu vinogradov bodisi sadike nizke vrste po vzorcu travnikov. Tozadevne prošnje za podelitev nagrad morajo prosilci predložiti deželnemu odboru potom domačih županstev najkasneje do 15. marca 1913.

K regulaciji hudournikov, izlivajočih se v Sočo, Vipavo in Idrijo. — Kakor smo svoj čas obširneje poročali, se je 14. oktobra lani sestavil vspejdu uravnavnih del, ki se imajo izvršiti do konca marca t. l. Med temi so tudi uravnavnna dela ob hudournikih, ki se izlivajo v Sočo, Vipavo in Idrijo. Nekaj se je pričelo, ali glasilo deželnega odbora našega pravi, da letoš-

nje zgodnje zmrzline so ovirale izpopolnitev uravnave Učeje, Idrije pri Kobaridu, Vituljice kakor tudi Branice. Vsa ta nameravana dela so se morala prenesti na letošnjo pomlad.... In če bodo spomladi spet »zmrzline«?!

Milijonarji v Avstro-Ogrski. — V Avstro-Ogrski je 49 oseb, ki so izkazale letnega dohodka nad milijon kron. Med temi 30 z letnim dohodkom od jednega do pol drugega milijona kron, 9 oseb od pol drugega do dveh milijonov, 3 od dveh do 3 milijonov, 3 od tri do štirih milijonov, 3 od štirih do pet milijonov, jedna pa 25 milijonov. Oseb, katere imajo dohodkov na leto nad 100.000 K, je v Avstriji 1483.

Razne vesti.

Proces proti kamori iz Pulja. — Pred poroto v Rovinju je začela včeraj razprava proti puljskim občinskim uradnikom: Tomaž Galante, blagajnik, Lino Privilegio in Fr. Bigatto, računski uradnik, upok. obč. kancelist Horak, pomožni uradnik Quarantotto, Kamilo Deskovič, A. Juch, Gvido Negri in ravnatelj Filinich. Pozvanih je okoli 50 prič. Raprava bo trajala več dni. O njej bomo obširneje poročali. Prvi je bil zaslišan Galante. Priznal se je krivim, pravi pa, da je žrtev na magistratu v Pulju takrat vladajočih razmer.

Solicitator — odvetnikov namestnik. Včeraj se je pojavila v poslanski zbornici deputacija odvetniških uradnikov, ki je izrazila željo, da bi smel solicitator po prestatnem zadevnem izpitu zastopati svojega šefa pred sodnijo.

Strahovič dogodek v Trstu. — V začetku tekočega meseca smo poročali o grozni nesreči, ki je zadela rodbino nekega Bellelija v Trstu. V noči od 2. na 3. januarja je namreč 24 letna soproga Bellelijeva, Speranca, v hipni blaznosti prerezala z britvijo svojemu štirimesečnemu otroku vrat. Nesrečno mater, ki se nikakor ni zavedala svojega groznega dejanja, so tedaj izročili državnemu pravdnistvu, ki pa je na podlagi predpreiskave in izvida sodnih psihiatrov ustavilo nadaljnje postopanje proti njej, ker je smatralo za dokazano, da je umorila svojega otroka v blaznosti. Revica je ostala nato do prošle sobote v opazovalnici, in se je šele omenjeni dan zopet vrnila k svojemu soprogu. Bellelijeva je prišla domov in res ni bilo opaziti na njej nikakih znakov morebitne nenormalnosti, le nekoliko duševno pobita je bila videti kar so tomajčili s tem, da žaluje po otroku. Te dni pa je zopet zblaznela. Bellelijevi se je zopet omračil um in je v tem nesrečnem stranju pograbila kladivo ter s tako silo tolkla ž njim sama sebe po čelu, da se je pri tem zlomil lesen držaj, s katerim se je potem še dalje bila po čelu. Železno kladivo so našli pod stolom. Bellelijeva si je razbila na čelu in sencih kožo do kosti in si tudi poškodvala lobanjo. Poškodba je težka. Stena za stolom, na katerem je sedela, je bila vsa oškropljena s krvjo. Kolikor se da spoznati sedaj, bo Bellelijeva težko prebolela poškodbe.

Dalje na 4. strani.

ZAHVALA.

Povodom prebitke izgube našega preljubljenega soproga, očeta in brata.

ANTONA CENČIČ

se prav pristočno zahvaljujemo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanecem ter vsem dragim sovaščanom, ki so prihiteli od blizu in daleč ter kazali zadnjo čast blagemu pokojniku s tako številno udeležbo pri pogrebu.

Posebno zahvalo izrekamo sl. Pevskemu društvu iz Starega sela za gniljivo žalostinko pred hišo žalosti in ob odprtem grobu. Nadalje se zahvaljujemo sl. bralnemu društvu »Nadiža« za podarjen venec in korporativno udeležbo. Vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh Bog plačaj stotero.

ROBIČ, dne 28. prosinca 1913.

Zalujoci ostali.

Fotograf A. Jerkič slikal bode odslej pri slabem, temnem vremenu in tudi zvečer pri električni svetilki »Jupitör«. — Senzacionalna novost, krasen umetniški efekt!

Za mobilizovane vojake važna novica. — V imenu raznih poslancev je vprašal dr. Stojan ministra za deželno brašnbo, pl. Georgija, kedaj bodo odpuščeni v jeseni mobilizovani vojaki. Minister je odgovoril: Vsak poveljnik posameznih polkov more takoj odpustiti pet odstotkov mobilizovanih rezervistov. Županstva naj vlagajo prošnje naravnost na poveljstva polkov.

Ruski špijon, ki stane Avstrijo 5000 kron. — Kakor poroča »Novoje Vremja« se je avstroogrška vlada opravičila pri ruski radi aretacije ruskega inženirja Alekima in je pripravljena plačati zahtevano odškodnino 5000 K. Alekim je bil aretiran kot špijon. Otvadil ga je bil neki policijski agent Weisman. Izkazalo pa se je, da je bil Alekim čisto po nedolžnem v zaporu.

Apasi v Parizu. — V gozdu Senart so streljali apasi na dva avtomobila iz dveh pariških tovarn. Šoferji so se rešili.

1200 tramvajskih vozov se je 27. t. m. kar nakrat ustavilo v Londonu in sicer vsled nekih nastalih neravnosti v električni napeljavi. Zgodilo se je to, ko je bil promet največji.

Denarnico z 200.000 K je ukradel neznan tat v Gradcu na kolodvoru trgovcu Peršincu, ki je bil v čakalnici zadremal, ko je čakal na vlak. Tatu iščejo.

Srbski častniki. — Srbski kralj je podpisal ukaz, glasom katerega je avanziralo več častnikov, ki so se odlikovali v vojni. Prestolonaslednik je imenovan za polkovnika.

Med dva avtomobila je prišel v Berlinu neki prodajalec raznega blaga, ki je peljal svoj vozček po Tiegartenstrasse. Hotel se je izogniti jednemu avtomobilu pa je prišel drugi nasproti. Reveža sta stisnila avtomobila, da je na mestu umrl.

Tatove iščejo proti nagradi 10.000 mark. — Dne 12. novembra lani je odšlo z ladjo »Schwalbe« iz Londona 40 blagajnz angleškimi zlatimi denarjem. Dne 13. novembra so jih v Bremerhavenu naložili v železniški voz in odšle so proti Trstu z brzovlakom, iz Trsta pa po parniku »Helouan« v Aleksandrijo. Ko so v »Credit Lyonnais« odprli pošiljatve, niso našli v njih zlata, okoli 8000 šterlinov v vsaki pošiljati. marveč svinec. Pošiljatve so bile jednako težke kakor pri odpošiljanju in pečati so bili videti čisto nedotaknjeni.

Vsa dosedanja poizvedovanja so ostala brezuspešna. Zavarovalna družba Lloyd v Londonu razpisuje sedaj nagrado 10.000 mark onemu, ki bi prišel na sled tatovom.

Smrt bolniške strežnice v Solunu. — Nedavno je v Solunu na tifusu umrla neka bolniška sestra Rdečega križa. Pokopali so jo z vojaškimi častmi, kakor tičejo častniku. Za pogrebom sta šla grški kralj in kraljica in mnogo civilnih in vojaških dostojanstvenikov.

Nova naprava Rdečega križa.

(Konec.)

Zvezno vodstvo je prepričano, da se bo zglasilo že na ta prvi poziv zadostno število zdravnikov, ki imajo potrebno kirurškično prakso, da morejo kot vodje takega oddelka z uspehom vršiti kirurškično delo.

Kar se tiče bolniških strežnic za uporabo na bojnem polju, se sprejmo le take gospe in gospice, kot prostovoljne pomožne strežnice, ki so se izkazale vsaj tekom štiritredenske izobrazbe kot dovolj sposobne. Samoumevno pa je, da se ne bodo usposobile vse kandidatkinje vsled njihove fizične in psihične nadarjenosti za pretežno službo bolniške strežbe, ki jo je treba opravljati na bojišču. Strežnice, ki se prijavijo, morajo biti že naprej trdno odločene prenašati telesne napore in pomanjkanje, ne da bi izgubile delazmožnost. V tem smislu je sklenilo zvezno vodstvo sestaviti posamezne prostovoljne oddelke, pri katerih bi bil vsaj četrti del strežnic po poklicu, ki bi dobivale tudi plačo. Pomniti pa je treba, da bodo gospe in gospice, katere bi na bojišču navzlic svoji požrtvovalnosti ne bile kos stavljeni nalogi, ali katere vsled družinskih razmer ne morejo zapustiti svojega bivališča, vršile zelo cenjeno pomožno strežbo v domačiji.

Patrijotično čuteče dame, ki se ne morejo posvetiti strežni službi na bojišču ali v domačem kraju, pa bodo dobro došle kot podporne članice za prospah oskrbe

bolnikov in ranjencev v vojni. One bi z nabiranjem denarnih darov v svojem krogu pridobivale sredstev za čim večji razvoj karitativnega dela Rdečega križa in bi si naklonile s tem hvaležnost domovine.

Kakor organi Rdečega križa, vršeči svojo službo, nikdar niso vpraševali ranjencev po narodnosti ali veroizpovedanju, ampak se ozirali le na nujno potrebno pomoč, tako izključuje ta vprašanja tudi Rdeči križ in apeluje na vse dobre ljudi, ki hočejo to delo podpirati. Dobrodošli so pripadniki vsakega naroda in vsakega veroizpovedanja, ki bi se hoteli posvetiti novim sanitetnim napravam.

Na ta način zamore vsaka gospa in vsaka gospica, telesno in duševno zdrava, služiti domovini.

Prijave se naslovljajo:

Na Dunaju: na vodstvo patrijotičnega pomočnega društva Rdečega križa za Spednjo Avstrijo, I. Milchgasse I.

V kronovinah: na vodstva glavnih društev in podružnic, ki izdajo tozadevne pozive.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vln. **Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) ni bilo ne porne, kar nikdar ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se učenec poštenih staršev, v starosti do 15 let, za sodovičarsko obrt. — Pisemne ponudbe naj se pošlje na Andreja Zgonec, sodovičar, Cerknica pri Rakeku (Notranjsko). 17-8

Učenca ali učenka sprejme na stanovanje in hrano boljša družina. Govori se slovensko in nemško. Natanjnejše se izve v ulici Torrente 16, pritl., levo. 43-8

Napredek uzde!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

IL RUBIN CASILE

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji končno ozdravijo s

N. Casile. Konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cervk (šilinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadržavanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetijev Casile K 4—

Iurubin Casile, najboljšo protisifilitično in poživljajočo kriticistino sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilidi, anemiji, impotenciji, kostoboli, ishias, vnetju žlez, poltnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojivalec urinovne kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Sarravalle za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastonj in z vsi rezervi. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vsch akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti in Tromba. 6-16

Slovinci!

Podpirajte in poslužujte se **Prve slovenske brivnice v Gorici,**

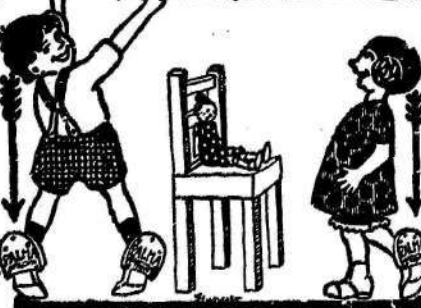
Gosposka ulica št. 1 (nasproti Montu).

Postrežba solidna in snažna.

Za obilen obisk se priporoča

FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Striček! teta, dajte se preprositi, Palma podpetnik je treba nositi!

Udlikovana pekarija in sladničarna **Karol Draščik** v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo **po jako zmernih cenah.**

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič Gorica

na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzerci na razpolago.

Specialist za izdelovanje oblek za enoletne pristo-voljce.

Zeleno surovo vino (Vipavec).

Kdor ima na Vipavskem na prodaj zeleno surovo vino, naj mi prinese uzorce in naznani ceno.

V Gorici, 22. jan. 1913.

Leopold Stern ulica Contavalle št. 2.

Izkušenega poslovdjo, eventuelno izurjenega **preddelavca** sprejme

Stolarna v Sodražici

(Kranjsko).

Plača po dogovoru.

Nastop v teku 3 tednov.

40-1

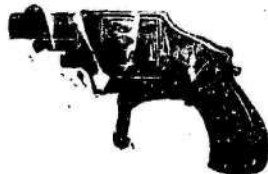
Dr. Fran Gabršček

otvori 1. februarja

odvetniško pisarno

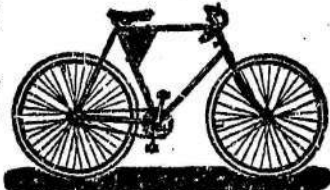
v Gorici, za vojašnico (Via Caserma) št. 13.

44-2

Kupujte samo dvokolesa „**Allena**“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bolidi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in stikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to sticlo spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvorki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Steinem trgu št. 9. GORICA.

Lesene valovite vratnice

izdelek prvo vrste priporoča tržaška tovarna za izdelovanje vratnic iz jeklene valovite pločevine in lesenih izlozb

Ing. Ludvik Fischer

TRST-ROJAN.

Sprejmo se spretnega in vpeljane zastopnika za ta okraj.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

na stari hišici

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče mirberškega in žrebega blaga ter tkanil, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike

Najboljše šivanke za šivalne stroje

POTREBSČINE

za krojače in čuljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Je velika izbora dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestronov itd. prav po ceni. Mehanična delavnica. Prodaja na obroke. eniki franko.